

Naturrestaurering i Innlandet

Suzanne Wien

Naturmangfold og verneområder

Statsforvalteren i Innlandet

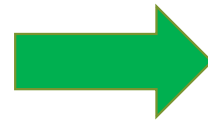

07.06.2024

Hva er restaurering av natur?

Tiltak som bidrar til å gjenopprette naturlige prosesser som er blitt ødelagt, og dermed forsøker å gjenskape de opprinnelige økologiske forholdene i området.

SER's retningslinjer

Eight Principles Underpinning Ecological Restoration

1 ENGAGES STAKEHOLDERS

2 DRAWS ON MANY TYPES OF KNOWLEDGE

3 IS INFORMED BY NATIVE REFERENCE ECOSYSTEMS, WHILE CONSIDERING ENVIRONMENTAL CHANGE

4 SUPPORTS ECOSYSTEM RECOVERY PROCESSES

8 IS PART OF A CONTINUUM OF RESTORATIVE ACTIVITIES

7 GAINS CUMULATIVE VALUE WHEN APPLIED AT LARGE SCALES

5 IS ASSESSED AGAINST CLEAR GOALS AND OBJECTIVES USING MEASURABLE INDICATORS

6 SEEKS THE HIGHEST LEVEL OF RECOVERY POSSIBLE

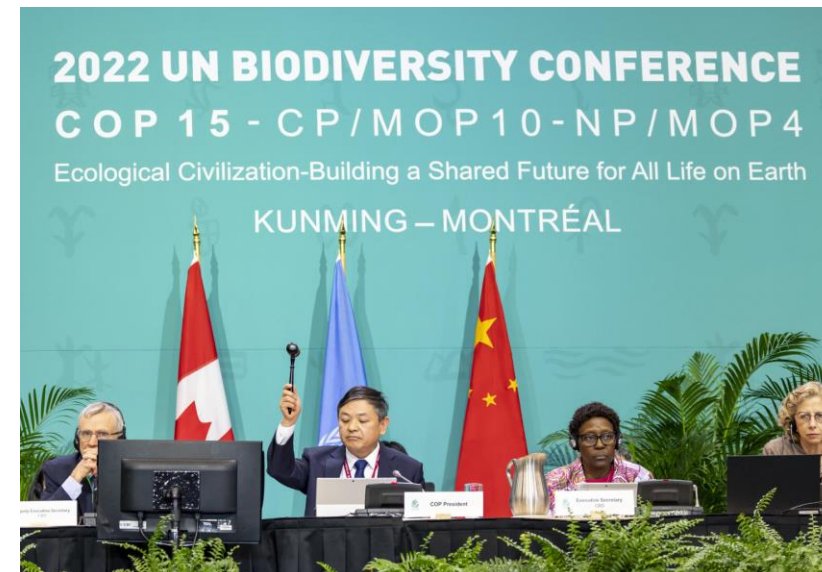

<https://www.ser.org/>

Hvorfor er restaurering viktig?

- Tap av habitater er en av de største truslene mot biologisk mangfold
- Selv om det beste er å ikke ødelegge naturen i utgangspunktet, så er ikke dette alene nok
- Naturrestaurering er helt nødvendig for å bremse tap av norsk natur
- Norge har internasjonale forpliktelser

Hvorfor er naturrestaurering viktig?

- Økosystemtjenester
 - Rense vann
 - Renser luft
 - Demper flom
 - Demper tørke
 - Lager og bevarer jord
 - Pollinering
 - Turopplevelser
 - Bær og blomster

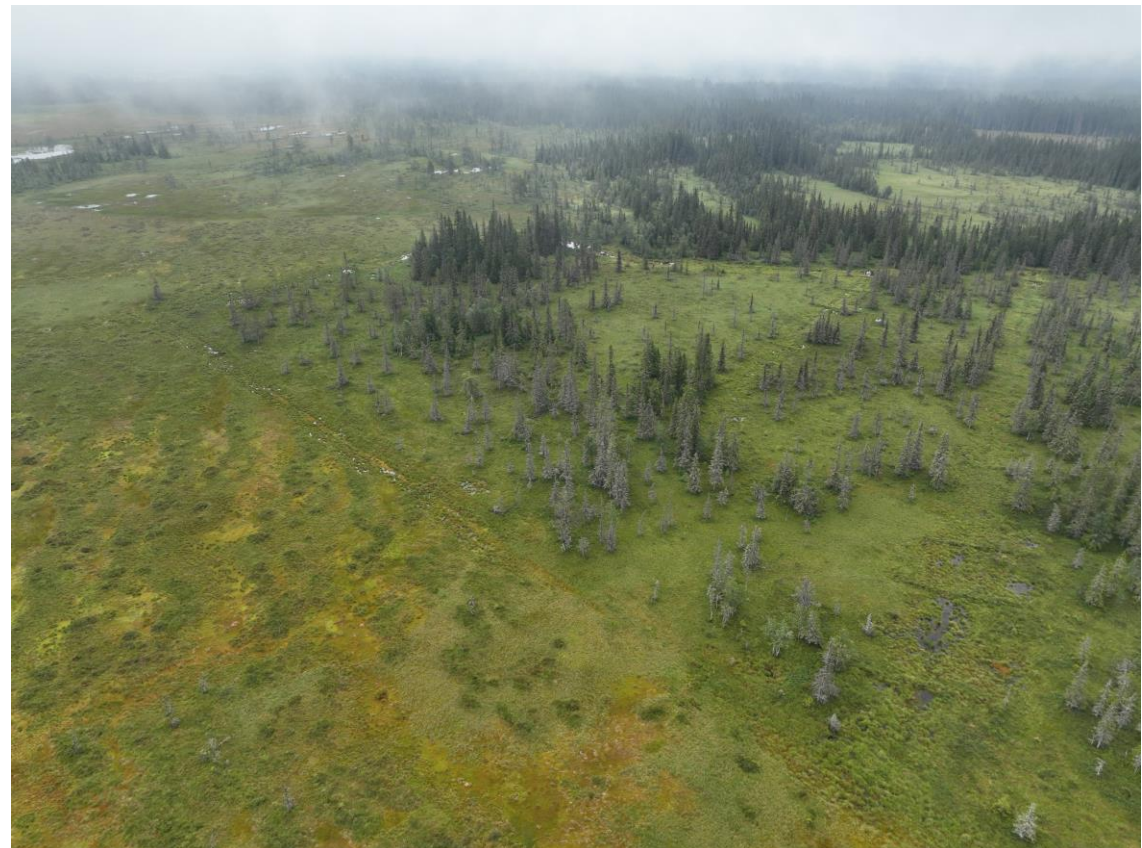

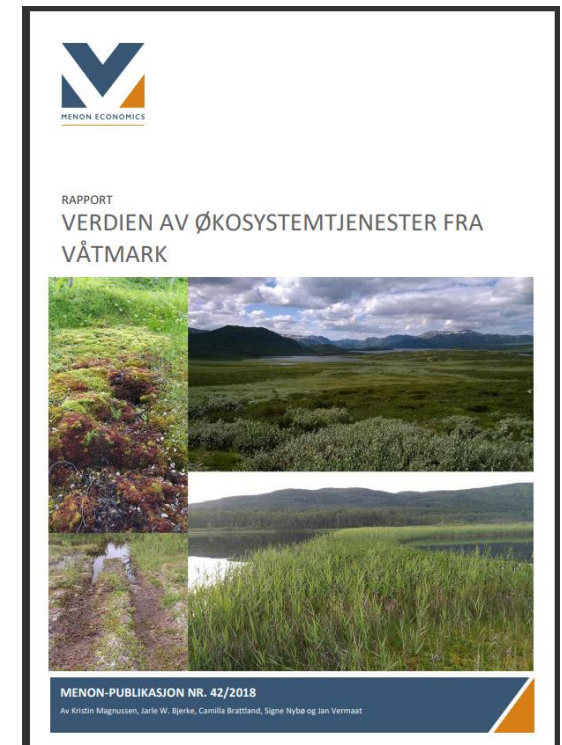
Foto: Kjølvs Ø. Falklev

Verdien av økosystemtjenester

- Rapport fra MENON Economics om verdien av våtmark og myr
- Verdien av vannrensing fra intakt myr er 4000 kr pr dekar pr år
- Verdien av karbonlagring fra intakt myr er 1000 kr pr dekar pr år

- I Norge har vi restaurert 9000 dekar myr pr i dag
- Hvis vi setter restaurert myr = intakt myr
- En årlig verdi på 45 millioner kr

0m

Hvorfor restaurere gamle torvtektsoner

- 4 gamle torvtektsoner
- Ligget brakk de siste 30 år
- 774 dekar (120 fotballbaner)
- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) sier 790 kg CO₂ pr dekar pr år i utslipp*
- Det gir et årlig utslipp på 2242 tonn CO₂
- Dette tilsvarer det årlige utslippet til ca. 450 personbiler
- Å kutte utslippet til 450 biler ved å bytte til el-biler vil koste 202,5 millioner kroner
- Å restaurere de fire myrene vil koste 6,7 millioner kroner
- I tillegg vil vi få tilbake økosystemtjenestene fra myra (3,8 mill i året)

Naturrestauring i Innlandet

Vi er flere som holder på med restaurering av natur

**Statsforvalteren
i Innlandet**

Kommunene i Innlandet

Statens vegvesen

FORSVARSBYGG

Innlandet
fylkeskommune

Rollen til Statsforvalteren i Innlandet

- Motivere
- Inspirere
- Veilede
- Restaurere
- Samordne

FN's 10år for naturrestaurering

- 2021-2030
- Regjeringen setter av midler årlig
- Miljødirektoratet lager planer
- SF har embetsoppdrag
- Restaurering kommer mer og mer
- Lurt at kommunene er forberedt

Restaurering kom inn i embetsoppdraget i 2016

3.1.4.1 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.1.1 Igangsatte restaureringstiltak innen myr og annen våtmark.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.1.1 Restaureringsprosjekter skal være igangsatt i henhold til plan 2016-2020 for restaurering av myr og annen våtmark.

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

5.1.4.5

Restaurering av natur

Statsforvalteren skal:

- Prioritere, planlegge og sørge for å gjennomføre restaurering iht. bevilgning, eventuelt med bistand fra SNO .
- Følge opp konkrete henvendelser om restaurering på privat og kommunal grunn.

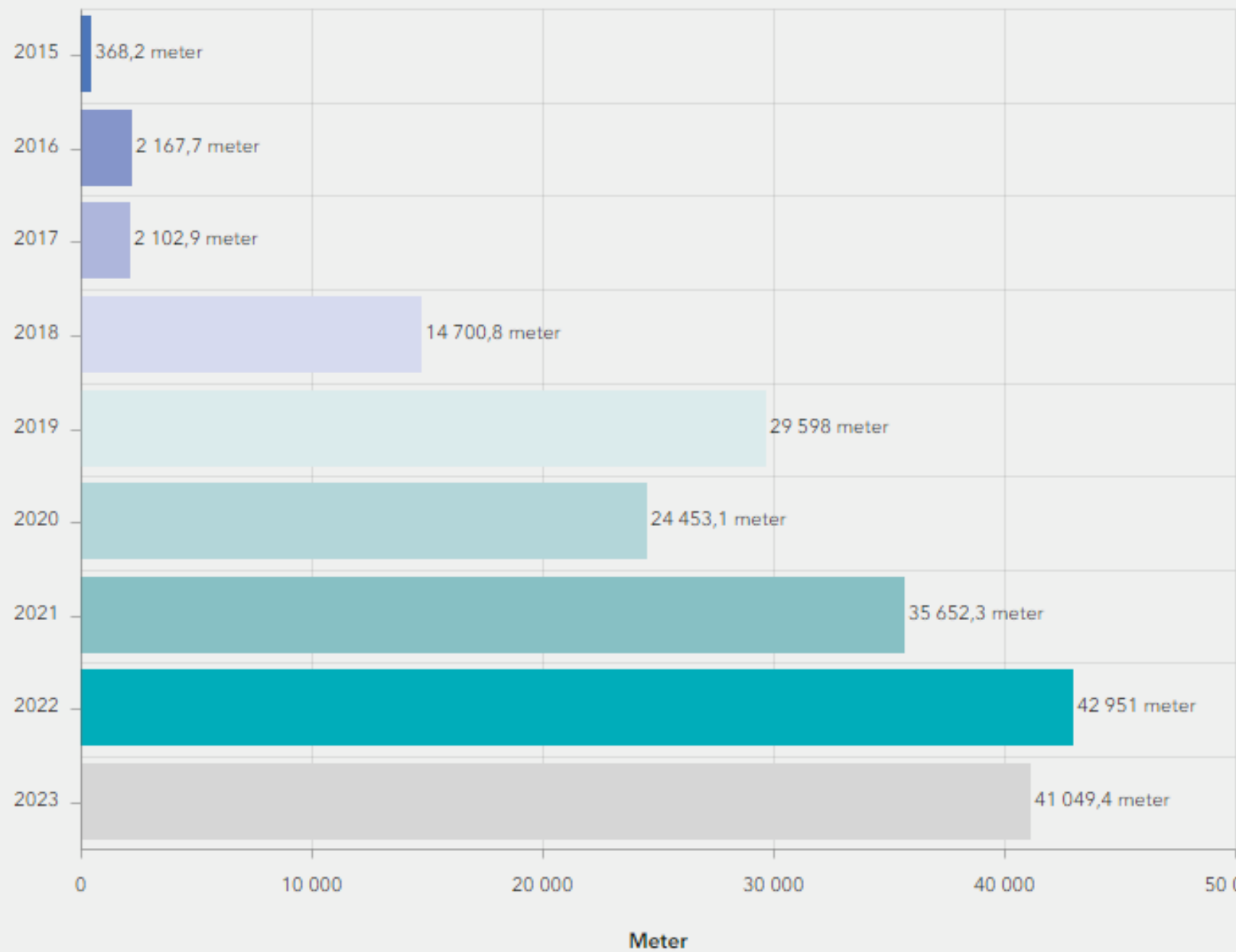

Restaurering

- I hovedsak er restaurering av myr
- Utfra Miljødirektoratet sin plan om restaurering av myr og våtmark
- I tillegg til noe åpen kalkmark, dammer og uttak av fremmede treslag i verneområder

Antall meter grøft tettet per år.

Restaurering i 2024

Foto: Kjølvs Ø. Falklev

- SFIN har fått tildelt ca. 13 millioner
- Disse skal gå til
 - Myrrestaurering
 - Fjerning av fremmede treslag
 - Kartlegging av åpen kalkmark
 - Kartlegging av fremmede treslag
 - Kartlegging av brannpåvirkning
 - Åpning av bekk

Befaringer i 2024

Foto: Suzanne Wien

- Vi vil ha dere med på laget
- Vi har gode erfaringer fra tidligere samarbeid
- Stange kommune
- Våler kommune
- Eidskog kommune
- Skogkurs
- +++

Hva bør kommunene ha på plass?

Foto: Suzanne Wien

- Kommunedelplan for naturmangfold
- Oversikt over potensielle restaureringsarealer på egen eiendom
- Fylkeskommunen og SFIN jobber med tiltak som ble utarbeidet i Regional plan for klima, energi og miljø, hvor ett av tiltakene er å skaffe oversikt over arealer som kan restaureres

Hvor kan det søkes om midler til restaurering

Klimasats

Elektronisk søknadssenter

Gjennom Statsforvalteren

NVE

Formålet med webinarret har vært

Foto: Suzanne Wien

- Dele kunnskap om restaurering og skjøtsel
- Inspirere og invitere til samarbeid
- Oppskalere restaurering i Innlandet
- Utvide horisonten deres

Takk for oppmerksomheten!

- Ta gjerne kontakt med oss
suzanne.wien@statsforvalteren.no
- Sjekk gjerne ut Statsforvalteren sin nettside om restaurering:
[Restaurering av natur | Statsforvalteren i Innlandet](#)
- Følg gjerne Myrteam Innlandet på Instagram

